

Республикин школмудар

Сургъулин джил эклгън

Мангъдур мана бир, бир нутгин цуг школмудин ууднъ бир секгдлж, тавта саянър, сергилгъяр амрсн сургъульчнран тосхми. Тер тоод мана республикин школмуд урдкасн ик бирмджтагъяр, байрта-бахтагъяр, белнър сургъулин джилг тосджацхана.

Приозерн района Приозерн, Ергенинск школмуд, Сарпинск долан джилә школ, Западн района, Элст балгъсна болн нань чигн райодин школмуд сян белнър сургъульчнран тосджана.

Колхозмуд болн совхозмуд эврәнн чидларн барсн школмудин термудиг эс тоолсн бийнъ, республикд зурагъяр (с)дсн 4 школ шинәс эклдж коллхми, 11 школ эн джил болдж дуусгдхми.

Зуни дуусн зогсгго, школмуд ясдж белдлгъяр, интернатс бурдәлгъяр, сургъульчнрт кергтә тоот учебникүл, тетрадьс белдлгъяр, школмудар халун хот кедг боллгъяр болн түлән-ус белдлгъяр, бичкүдин хувц-хувр магазинәр авч ирлгъяр ик гилг коллмш кедгв. Цуг эн тоот-түрүн болдж, школ болгъниг гарджасн партийн, советск органсн, райодин, республикин партийн организацсн ик гүджрмг коллмшин ашнъ болджана.

Сургъульчнрас кесгнъ эн зунин каникулин цагт колхозмудин болн совхозмудин эдлахуст, эврәннъ школин участка гүджрмг кевәр кәдлцхәв, олт пионермүд лагерьт амрцхав, экскурс кецхәв. Ода эднә тәлә гүн медртә, шунмгъа багшнр диглгдв, школмуд ясгдв, школ-интернатс белдгдв—цуг эн тоот мана Коммунистическ партин болн Советск правительствин өсдж, өблдж йовх уй-нрт өгчәх килмдж. Эн килмдж мана сургъульчнр йилгъән сян сургъулярн хәрү өгчәх зөвтә.

Элстин 1 ч болн 2-ч номертә дунин школмудин сургъульчнрин тосхлтин бригад, Элстин тосхлтин участка хойр сар кәдлв. Яшкульск района Гашунск дундин школин сургъульчнрин производственин бригад „Гашунский“ совхозд шундж кәдлв. Приозерн района, Приозерн, Сарпинск, Сухотинск дундин школмудин сургъульчнр хә киргъдг, ноос йилгъдг, киргългнә аппарат меддг эрдм дасад, 8 мингъгар хә киргъад, 34 мингъгн килограмм ноос киргъцхәв. Цуг мана республикин эдлахус дунд, сургъульчнрин дөнъ-йөкд эс үзснъ ховр. Школ болгън шишлнъ сургъульчнрин производственин брәдс бурдәцхәв.

Эдлахусд саянър, шунмгъа

кевәр кәдлсндән кесг сургъульчнр унтә мбрәсәр, грамотсар ачлгдцхав.

Сургъульчнрин амрлгън бас саянър бурдәгдв. Элстд, кесаянхн, уста, модта газрт бурдәгдсн республиканск пионерлагерьт кесголт сургъульчнр амрцхав. Пионермүдин герин путевксар Элстин школмудин сургъульчнр әвртә гилг сергмджтә, соньн экскурс кецхәв. Эднә хаалгънъ—Элст—Садовк—Красноармейск—Сталинград билә. Эн сургъульчнр коммунистическ тосхлт-Тень-Иджл хооридк канал үзцхәв. Стәлингградс Иджләр Аәдрх орцхав. Эн тоот сургъульчнрт энъ-зах уга байр, айта гилг амрлгън болв.

Болв бидн куцсн куцврмүдән, барсн диилврмүдән давулдж унләд, тогтидж, санамрдх зөв угавлн. Одр болгън улм хурдар, диилвртәгъяр уралан йовдж йовх мана цагин бәәдл манас, эврәннъ кәдлмшән терүнлә ирлцүлдж, улм галасгъхиг некнә. Школмудин кәдлмшт ода чигн ик луту-дундс бәәнә.

Эн өдрмүдт республикәр кегддж йовх, багшнрин августовск хургул деер, нег улү иләр, саянър тер луту-дундс темдггдв. Келхд, сургъулин программ шинәс орджах цөбкн уроксин программ уга, учебникүд уга. Бас нег оныг өгх төр—багшнр диглгън. Шидрхн райодин школмудт багшнр күртдәжәхш гилдж мана барт келгдлә—тер унн. Болв Элстд болхла, кәдлх газран ода күртл олад уга багшнр бәәнә. Эн төрт оныг өгх кергтә.

Мана школмудар нүүрлгч дамшлт тархалгъна кәдлмш ик татугъяр кегдлж йовна. Эн төрт центрнъ болдж гарх зөвтә—методическ учрежденъс эврәннъ цуг эв-аргъан оләдджацхәхш. Кех кәдлмш эн туст багъ биш.

Халымг классмудин багшнрин нүүрлгч дамшлт тархалгън нег улү ик чинр зүүджәнә. Улгүр авнав гихлә, айта гилг багшнр манд багъ биш. Элст балгъсна 2-ч номертә долан джилә школин 1-ч халымг классин багш Байгуш Босхмджиева, республикин айта гисн багшнрин негнъ. Иим шунмгъа багшнрин дамшлт тархалгън цуг багшнрин коллективд ик дөнъ болхнъ лавта.

Сургъулин-сургъмджин кәдлмшиг цуг школмудар улм өблүлгънә төрт цуг партийн, советск, профсоюзн, комсомольск организацс, сургъульчнрин эк-эцкнрнъ—цугъяр дөнъ болцхәх зөвтә.